

Tarkastuskertomus Hamina Välttikangas Kreetta Lesell 2010

Sain syksyllä vuonna 2010 tehtäväkseni käydä tarkastamassa Museovirastoon ilmoitettuja kohteita. Yhtenä kohteena olivat Rune Nygårdin tuomat löydöt Välttikankaan asuinpaikan läheltä. Kohteessa käytiin 16.11.2010.

Mjreki:	917010012		
Laji:	kiinteä muinaisjäänös	Ajoitus:	kivikautinen
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat	Tyypin tarkenne:	-
Rauhoitusluokka:	2	Lukumäärä:	2

Kohde A: P: 6725100 I: 3505280
 P (ETRS-TM35FIN): 6722278 I (ETRS-TM35FIN): 505108
 Lat (ETRS89/WGS84): 60,63626975 Lon (ETRS89/WGS84): 27,09337683
 Z/m.mpy alin: 20,00 Z/m.mpy ylin: 25,00

Kohde B: P: 6725157 I: 3505322
 Z/m.mpy alin: 25,00 Z/m.mpy ylin: 30,00

Koord.selite: Kohteen A:n koordinaatit on Matti Huurteen ilmoittamat ja kohteen B koordinaatit on löytöjen kohdalta.

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee Vehkalahden kirkosta 9,4 km luoteeseen.

Peruskartta: 304202 Peruskartan nimi: Reitkalli

Haminan Välttikangas sijaitsee Haminasta Metsäkylään menevän tien molemmilla puolilla Suurijärven kohdalla. Kyseessä on kaksi eri-ikäistä asuinpaikkaa, jotka ovat tässä kertomuksessa merkitty kohteeksi A ja B.

Kohde A on Matti Huurteen (1967) löytämä kampakeraamisen ajan asuinpaikka, joka inventointikertomuksen mukaan sijaitsee maantien halkaisemalla hiekkaisella kankaalla. Löytöinä on talletettu keramiikkaa. Kohde B on löydetty Rune Nygårdin ilmoituksen perusteella. Se on mesoliittinen asuinpaikka runsaat 50 m koilliseen kohteesta A. Löytöinä on palanutta luuta, kvartsi- ja kivilaji-iskoksia.

Johanna Enqvistin mukaan vuoden 2006 tarkastuksessa Matti Huurteen koordinaattien osoittamassa kohdassa maantien länsipuolella on kuusta kasvava, jyrkkärinteinen ja kivikkoinen kumpare, jonka länsilaidalla on kalliopaljastumia. Maantien itäpuolella kuusta kasvava kivinen hiekkamoreenirinne laskeutuu myös suhteellisen jyrkkänä kohti Suurijärven rantaa. Vuoden 2006 tarkastuksessa ei havaittu löytöjä tuulenskaadoissa eikä tien leikkauksessa. Maasto ei myöskään vastannut Huurteen inventointikertomuksen kuvausta, vaan vaikutti ennemminkin topografialtaan ja maaperältään melko epätyypilliseltä kivikautiseksi asuinpaikaksi.

23.9.2010 Rune Nygård ilmoitti Museovirastoon sähköpostilla seuraavaa: Noin 50 m maantiestä itään puissa on keltaisia nauhoja (kuitukaapeli). Alueelle kaivetaan luultavasti jossain vaiheessa kaapeli maahan. Kohdealueella on mukavan näköinen hiekkainen tasanne, korkeus 25-30m. Koordinaatit i 3505322 p 6725157. Muutamista lapionpistoista tuli kaikista mesoliittista tavaraa, luuta, kvartsia sekä kivilaji-iskoksia. Jos kaapelit aurataan maantien reunaan, kohde ei ehkä vaurioidu, mutta jos metsään on tulossa jokin sivuhaara ja käytetään kaivuria, vaurio on isompi.

Kansalaispalautteen johdosta alue käytiin tarkastamassa 6.11.2011 ja se nimettiin kohteeksi B. Se sijaitsi melko tasaisella kohdalla muuten länteen viettävällä rinteellä. Alueella kasvoi kuusia. Lähistöllä oli pieniä epämääräisiä painanteita, jotka olivat kooltaan 1-2 m. Alueella tehtiin koepistoja, joista löytyi lisää kvartseja. Maaperä oli hiekkaa ja siinä havaittiin podsolimaannos. Korkeutensa ja löytöjen perusteella paikka on mesoliittinen.

Paikalla oli keltaisia muovinauhoja, joissa luki Tele 1 ja puhelinnumero 0800772311. Muovinauhat olivat rivissä tasaisin välein. Tähän puhelinnumeroon soitettiin 19.1.2011. Vastaaja ei tiennyt asiasta, mutta lupasi selvittää sitä. 26.2.2011 Eero Utriainen soitti TDC Oy:stä ja kertoi, että Tele 1 on nykyisin osa heidän yhtiötään. Hänen mukaansa alueelle ei olla tulossa kaapelia, eikä hän tiennyt, miksi alueella on heidän muovinauhoja.

LÖYDÖT

Kohteen A löydöt KM 17561.

Kohteen B löydöt KM 38661:1-3

AIKAISEMMAT TUTKIMUKSET

1967 Matti Huurre inventointi

2006 Johanna Enqvist tarkastus

Helsingissä 8.2.2011

Kreetta Lesell